

PROCESI TRANSFORMACIJE LOGISTIČNE PODPORE SV

Po ukinitvi Poveljstva za podporo in formiranju Logistične brigade Slovenske vojske smo o načrtih in ciljih novonastale enote govorili z njenim poveljnikom, polkovnikom Milanom Žurmanom. Predstavil nam je cilje, ki so si jih zadali v Slovenski vojski glede zagotavljanja logistične podpore ter sprememb v delovanju.

Med procesom preoblikovanja Slovenske vojske se je preoblikovala tudi logistična podpora Slovenske vojske. Kaj je novega na tem področju in kakšni so pričakovani učinki?

Ker je naša osnovna ideja v logistično podporo vpeljati več »tržnih prijemov«, je proces transformacije Slovenske vojske, ki ga spremljajo tudi spremembe v okolju, predvsem s finančnega stališča, za nas odlična priložnost.

Z ustanovitvijo Logistične brigade smo logistiki končno dobili tisto, za kar smo si dolgo prizadevali. Vojaške logistike majhnih držav namreč zaostajajo za tržnimi sistemi, zato je bilo nujno izvesti potrebne spremembe v smeri večje učinkovitosti. Prvo, kar smo naredili, je koncentracija logističnih virov Slovenske vojske pod eno streho. Kot drugo, smo z ukinitvijo Poveljstva sil, kjer je bila tudi celica logistike, zmanjšali število organizacijskih

ravni in optimizirali procese od upravljalca (Generalštab Slovenske vojske) do izvajalcev. Najpomembnejša pridobitev pa je t. i. manevrski element logistike, ki ga predstavlja 670. logistični polk. Polk je opremljen z izredno sodobno opremo za oskrbovanje in premik sredstev, ki mu jo lahko zavidajo tudi oborožene sile drugih držav. Nekdanje Poveljstvo za podporo je bilo precej »statično«, saj so ga tvorile med drugim enote vojašnic, delavnice za vzdrževanje, skladišča. Zdaj smo iz 1. in 72. brigade prevzeli ves mobilni logistični del. Prav tako smo iz posameznih rodovskih bataljonov prevzeli logistične elemente. Naš izziv je združiti premični in nepremični del.

Logistično brigado tvorijo tri glavne enote: 157. logistični polk, ki je specializiran za vzdrževanje tehnike; 670. logistični polk, ki skrbi za oskrbovanje, premike in transport ter vojaško-zdravstvena služba.

Pričakovani učinki po transformaciji so boljše načrtovanje, krajši procesi in na koncu povečanje naše učinkovitosti. Na kratko bi lahko dejal: Logistična brigada mora poskrbeti, da je pravo blago pravočasno na pravem kraju in v rokah tistega, ki ga potrebuje.

Kaj vam kot poveljniku logistične brigade predstavlja poseben izziv in kaj so vaše prioritete?

Kot sem že dejal, je naš glavni izziv združenje premičnega in nepremičnega dela logistične podpore Slovenske vojske. Prav tako želimo z ustanovitvijo Logistične brigade postaviti enotne standarde delovanja in logistične podpore v Slovenski vojski, na podlagi katerih bomo nato vzpostavili enotni sistem usposabljanja, ki bo veljal za vse naše podenote. Prvi korak je tako združitev vseh logističnih sil pod eno streho, drugi korak pa »piti na skupni imenovalc« z uveljavitvijo enotnega sistema usposabljanja in delovanja. Novost sta tudi centra kolesnih in oklepnih bojnih vozil. Slednje v tujini ni novost, saj izhaja iz konceptov "SmartDefence" in "SharingandPooling" oziroma iz združevanja določenih sredstev v enoto,

ki ta sredstva vzdržuje in dodeljuje končnim uporabnikom za opravljanje njihovih nalog. Sredstva se skoncentrirajo in nato po potrebi dodelijo tistemu, ki jih potrebuje.

Kakšna je vloga nove logistične brigade pri zagotavljanju logistične podpore npr. drugi brigadi, ki po preoblikovanju SV ohranja omejene logistične zmogljivosti?

Naša glavna naloga je skladno z načrti delovanja in usposabljanja enotam na terenu (bataljonskim bojnim skupinam, polkom, brigadam) zagotoviti usposobljene logistične in zdravstvene module. Ti so osredotočeni na zadano nalogo, torej vsebujejo tista sredstva, ki jih določena enota potrebuje. So v velikosti od delka, voda ali čete, s funkcionalnih področij logistične podpore: oskrbovanja, vzdrževanja, zagotavljanja premikov in transportov ter zdravstvene oskrbe. Logistično-zdravstvene module zagotavljamo enotam skladno z načrti njihove uporabe. Najprej nam načrtovalci dajo nalogo, naj v določenem času za neko enoto pripravimo logistično-zdravstveni modul. Nato po naših polkih usposobimo posameznike in enote, ki bodo sestavljali določen logistično-zdravstveni modul. Izjema sta dve enoti na ravni čete: transportna četa 670. logističnega polka, ki je deklarirana enota tudi za potrebe prispevka v Nato strukturo, ter Role 2LM, ki se ne delita. Načrti predvidevajo število in raven enot posameznih prej omenjenih funkcionalnih področij. V matičnih enotah se izvede ciklus usposabljanja, nato se v sestavi logističnega modula pripadniki dodajo

enotam 1. in 72. brigade. Zato je postalo še pomembnejše ustrezno in pravočasno načrtovanje. Če je za neko enoto/kontingent predviden tudi motorizirani del, se iz centrov kolesnih in goseničnih bojnih vozil dodajo vozila 4x4, 6x6, 8x8 ter tanki M-84.

V Logistično brigado sta umeščena tudi centra kolesnih in goseničnih bojnih vozil. Lahko našim bralcem na kratko predstavite, katere so njune temeljne naloge? Ali je v prihodnje v načrtih oblikovanje podobnih centrov tudi za nebojna vozila in opremo?

Centra sta ravni čete znotraj 157. logističnega polka. Center kolesnih bojnih vozil združuje vozila 8x8 svarun, 6x6 valuk, 4x4 hummer ter BOV. Njuna naloga je ohranjati bojna vozila v tehnično-operativni pripravljenosti za uporabo. Poleg osnovnega izvajanja usposabljanja voznikov – in pri 8x8 še namerilcev – se bodo pripadniki centrov usposabljali še na področju vzdrževanja vozil in individualnih veščin. Na podlagi načrtov se določeno število kolesnih bojnih vozil kot modul doda pehotnim četam, ki nato pehotnim oddelkom namenijo vozila skupaj z voznikom in namerilcem in izvajajo kolektivno usposabljanje za skupno delovanje motoriziranega oddelka. Pri goseničnih bojnih vozilih – tu gre za tanke M-84 – vzdržujemo tanke v tehnično-operativni pripravljenosti za uporabo in usposabljammo celotno posadko. V naslednjih korakih nameravamo ustanoviti podobne centre tudi za nebojna vozila, v vojašnicah pa smo že začeli z ustanovitvijo enotnih avtoparkov, ki združujejo vozila

za potrebe administrativnih nalog poveljstev in enot, s ciljem racionalizacije uporabe in s tem zniževanja stroškov. Prav tako bomo na podoben način zagotavljali materialna sredstva, potrebna za daljše in zahtevnejše terensko urjenje enot na terenu, saj naš 670. logistični polk razpolaga z zmogljivostmi, ki jih ostale enote za tovrstno uporabo nimajo dovolj. Skupni imenovalci združevanj vseh omenjenih sredstev v enotah Logistične brigade sta koncentracija in racionalna uporaba razpoložljivih logističnih virov, glede na aktualne potrebe posameznih enot Slovenske vojske.

Enote vojašnic (EVOJ) oziroma prostorska logistika se je prestrukturirala. Kakšna je vloga poveljstev in enot pri tej novi strukturi in ali bi morala imeti logistična brigada večji vpliv na prostorsko logistiko?

Glavna naloga enot vojašnic je zagotovitev delovanja vojašnic v logističnem smislu, od oskrbovanja, vzdrževanja infrastrukture ter opravljanja premikov do transportov za potrebe poveljstev in enot, ki so nastanjeni v vojašnici. Pri prejšnji organiziranosti je bilo vseh sedemnajst enot vojašnic v Slovenski vojski neposredno podrejenih Poveljstvu za podporo, od katerega so dobivale ukaze, navodila in usmeritve za delo ter logistično-administrativno podporo, vsaka pa je ukaze za delo prejela še neposredno od poveljnika vojašnice. Po novi organiziranosti logistične podpore Slovenske vojske se je prostorska logistika decentralizirala. Vsaka vojašnica je tako svoja enota, ki je sestavni del najvišjega poveljstva ali enote, nastanjene v vojašnici. Poveljnik enote vojašnice je namestnik poveljnika tega najvišjega poveljstva ali enote. Nova naloga enot vojašnic, poleg omenjenih, je tudi podpora delovanja poveljstev, katerim so neposredno podrejena.

Dodana vrednost takšne organizacijske rešitve so zmanjševanje števila ravni poveljstev, saj naloge prejšnjega poveljstva enot vojašnic sedaj opravljajo poveljstva neposredno nadrejenih enot, zmanjšanje števila prejšnjih poveljniško-logističnih enot poveljstev ter vzpostavitev ene linije poveljevanja. Prednost takšne organiziranosti je tudi ta, da poveljnik vojašnice razpolaga s precej več kadrovskimi resursi in se lažje prilagaja potrebam dela enot vojašnic. Enota vojašnice, ki je bila prej »posvojenec« v posamezni vojašnici, saj

so bili njeni »pravi starši« v Poveljstvu za podporo v Kranju, tako po novem postaja eden izmed »otrok« posamezne brigade, polka ali bataljona. Procese upravljanja na področju prostorske logistike, ki jih je prej izvajalo Poveljstvo za podporo, je v upravljanje prevzel Generalštab, ki bo v tem pogledu skrbel za uveljavitev enotnih standardov in delovanja vseh enot vojašnic v Slovenski vojski. Vse omenjene spremembe na področju prostorske logistike močno podpiram in pričakujem pozitivne rezultate teh premikov, saj je vloga Logistične brigade v procesih transformacije logistične podpore Slovenske vojske vse kje drugje kot le v logistični podpori sicer izjemno pomembnega vsakodnevnega, mirnodobnega delovanja.

V vašo brigado je umeščena tudi terenska bolnišnica Role 2LM. Kakšni so načrti za uporabo te moderne zmogljivosti in ali bi jo lahko (po potrebi) poslali tudi na misijo v tujino?

Lahko trdim, da je Role 2LM (Light Maneuverable) naš »družinski dragulj«, saj le malo držav razpolaga s tako sodobno opremljeno medicinsko zmogljivostjo. Tako kot logistični moduli je tudi zdravstvena enota Role 2LM eden izmed modulov zdravstvenih enot, ki jih Logistična brigada zagotavlja za delovanje brigad, polkov ali bataljonskih bojnih skupin. Prav tako je Role 2LM pomembna v sistemu zaščite in reševanja Republike Slovenije. Na lanski jesenski vaji Podpora-potres 2012 smo jo uspešno premaknili in v rekordno kratkem času vzpostavili njeno delovanje na Jesenicah, s tem pa dokazali njeno mobilnost ter funkcionalnost. Obstaja tudi tretja možnost uporabe: delovanje v multinacionalni vojaško-zdravstveni enoti, kjer bi države prispevale različne segmente od opreme do kadrov. Slovenska vojska trenutno preučuje možnost sodelovanja v dveh glavnih iniciativah: prva je norveška, ki spodbuja sodelovanje držav jugovzhodne Evrope in vzpod-

buja nastanek takšne zdravstvene enote. Druga je skupna iniciativa Nata in EU, ki jo označujejo kot M3U in bi delovala na ravni Nata in EU. Možnost napotitve Role 2LM na mirovne operacije in misije sicer obstaja, a je za majhne države to prevelik zalogaj predvsem zaradi rotacije kadra. Kot sami veste, je del našega vojaškega zdravstva popolnjen s strokovnim kadrom iz prostovoljne rezerve, ki je sicer zelo zainteresiran za delo na misijah, a je to manj zaželeno pri delodajalcih. Na tem mestu sicer želim izpostaviti naše odlično sodelovanje z ustanovami javnega zdravstva. Z njimi smo se dogovorili o delu našega zdravstvenega osebja javnih zdravstvenih zavodov in urgentnih blokih bolnišnic, s čimer bodo nadgrajevali in osveževali svoje znanje. Del svojega delovnega časa bodo tako naše sodelavke in sodelavci prebili v javnem zdravstvu. Primer odličnega sodelovanja je tudi Splošna bolnišnica Jesenice, kjer jim bo zaradi adaptacije prostorov določen čas primanjkovalo prostorov za manjše kirurške posege. Zato se dogovarjamo, da bi del naše zmogljivosti Role 2LM postavili poleg bolnišnice in s tem začasno nadomeščali njihove prostore. Mi bi zagotovili Role 2LM, bolnišnica pa kadre, ki so v večini pripadniki naše pogodbene rezerve in se urijo v »svojih terenskih« delovnih prostorih.

Prav tako so v brigadi tudi enote, na katere računa Uprava RS za zaščito in reševanje ob večjih nesrečah. Se bo s formiranjem Logistične brigade kar koli spremenilo v odnosu Slovenske vojske in URSZR? Poveljniku Logistične brigade bo namreč dana naloga, da v primeru potrebe formira modul za podporo silam ZiR (zaščita in reševanje).

Naše dolžnosti do sistema ZiR oziroma URSZR (Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje) se ne spreminjajo bistveno. Vloga Logistične brigade se celo krepi, saj bomo s svojimi dodatnimi kadrovskimi in materialnimi sredstvi – razen inženjskih, ki so v sestavi pehotnih brigad – lahko zagotavljali potrebne vire ob naravnih in ostalih nesrečah. Novost je, da je načelnik Generalštaba dal poblastilo poveljnikom brigad, da se lahko tudi samostojno odzovejo na potrebe v lokalni skupnosti oz. na poziv županov ob večjih nesrečah. Poveljniki so tradicionalno dobro povezani z lokalno skupnostjo, z njo pogosto »dihajo«. Sedaj

se je vzpostavil nov trikotnik odločanja: regijska izpostava URSZR – lokalna skulptura – poveljnik vojašnice. Potrebne vire na kraj nesreče pošlje poveljnik brigade ali enote, ki ima domicil na določenem področju v Republiki Sloveniji.

Po kakšnem konceptu izobraževanja se boste v Logistični brigadi v prihodnje usposabljali, kot pehota ali kako drugače?

Kot sem že v uvodu omenil, stremimo k enotnim standardom in usposobljenosti. Vsak logistik je tako najprej pehotnik z osnovnimi vojaškimi znanji, ki so nadgrajena s specialističnimi, ki se je sposoben bojevati. Tudi vojak v premični delavnici, nekaj kilometrov za prvo bojno črto, je še vedno pehotnik, ki se lahko po potrebi tudi bojuje, primarno pa podpira bojne enote. V Logistični brigadi bo usposabljanje izredno pomembno, prav zaradi poenotenja, saj se je enota formirala na novo iz različnih delov Slovenske vojske. Tu predvsem računam na izkušnje 670. logističnega polka, zaradi akumuliranega znanja in izkušenj iz 1. brigade. Njihove izkušnje bomo prenašali na celotno brigado. Cilj je torej: uskladitev konceptov uporabe in delovanja enot in poenotenje standardov in navodil, ne glede na specializacijo posameznika. Torej: vsi potrebujemo enotna bazična znanja, nadgrajena z individualnimi ter s kolektivnimi specialističnimi znanji.

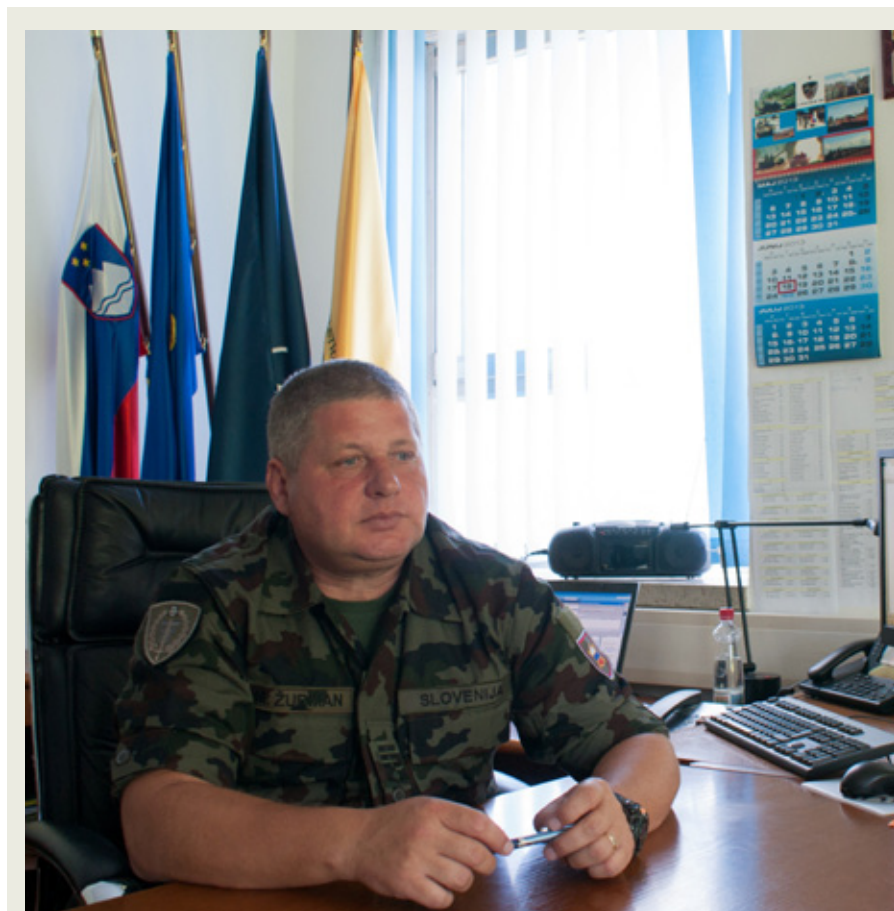
Ali lahko kaj več poveste o vaši ideji projekta »SAMI«?

Pri projektu gre za to, da skušamo čim več narediti sami, brez najemanja dragih zunanjih izvajalcev. V Slovenski vojski imamo v logističnem delu ljudi z izjemnimi znanji in škoda je, da tega ne bi izkoristili. Od zunanjega izvajanja ali »outsourcinga« se vračamo k »insourcingu« ali lastnemu izvajanju del, z lastnimi viri v čim večji možni meri. Težave pri zunanjih izvajalcih so bili predvsem nerazumno dolgi roki ter slaba kontrola kakovosti. Dodatno pa ugotavljamo, da so številni naši pripadniki tudi zainteresirani in motivirani za taka dela. Naša vloga kot vodstva je, da jih podpiramo pri nadaljnjem izpopolnjevanju in izobraževanju. Že v prvi polovici letošnjega leta z veseljem opažamo znatne prihranke pri vzdrževanju, prihranjeni denar pa lahko namenimo za usposabljanje in novo opremo. Lahko naveden lep primer: v Šentvidu so

pripadniki 157. logističnega polka sami preuredili nekdanje skladišče v pisarniške prostore, izdatek je bil le nakup materiala. Vsa dela so nato pripadniki postorili sami in s tem so bili zadovoljni. Če bi dela izvajal zunanji izvajalec, bi bil strošek za nekaj več kot 20.000 € večji. Motivacija res ni bila problem, v službi se moramo in se želimo obnašati, tako kot se obnašamo doma. Tu v Kranju smo sami prepleskali zunanost kuhinje in jo uredili. Kranjska gasilsko-reševalna služba nam je posodila tovornjak z lestvijo, da smo dosegli streho in višje predele, da smo lahko počistili in spet prihranili določena sredstva. Takšnih rezerv in načinov racionalnega delovanja je še ogromno. Cilj projekta »SAMI« je po

eni strani res varčevanje in izogibanje nepotrebnim stroškom, po drugi strani pa tudi večja motivacija pripadnikov. Lepo bi bilo še, če bi od znatnih prihranjenih sredstev iz državnega proračuna zaradi racionalizacije obnašanja lahko s kakšno finančno nagrado motiviral in vzpodbudil svoje sodelavke in sodelavce k še večji inovativnosti in pripravljenosti za optimizacijo našega delovanja.

Anže Barle

Polkovnik Milan Žurman se je Teritorialni obrambi pridružil kot poročnik v letu 1991. Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani organizator. V svoji vojaški karieri se je udeležil različnih vojaških izobraževanj in usposabljanj ter opravljal različne dolžnosti tako v Teritorialni obrambi kot tudi v Slovenski vojski. V tem času je zaključil nadaljevalni častniški tečaj zračne obrambe v Šoli zračne obrambe v Texasu (ZDA), tečaj

Vodje XXI. stoletja v Centru za strateške študije v Nemčiji in tečaj za zračno kopenske operacije na Nizozemskem. Je prejemnik različnih odlikovanj in priznanj.

Polkovnik Žurman je v obdobju od 1992 do 2002 delal predvsem na področju zračne obrambe, njegova karierna pot pa se nadaljuje na področju logistične podpore.